

Fallus ve Kastrasyon Kavramları Çerçevesinde Bir Anne-Oğul İlişkisi: “Kevin Hakkında Konuşmalıyız”

Yağmur Ar
Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Özet

Kevin Hakkında Konuşmalıyız (We Need to Talk About Kevin, Lynne Ramsay, 2011) filmi bir annenin oğlunun işlediği toplu cinayetlerin ardından olayları kendi zihinselliğinden yeniden değerlendirmesi üzerine temellenmiştir. Toplum tarafından dışlanan ve itibarını kaybeden Eva, oğlu Kevin’ın yıkıcı davranışlarında kendi annelik rolünün etkisi olup olmadığını sorgulamaya başlamıştır. Kadına verilen klasik toplumsal rollerin anlamsızlığına inanan Eva için evliliği ve hamileliği, kaybettiği özgürlüğünü hatırlatan ve onu öfkeliendiren yaşamsal olgulardan daha fazlası değildir. Doğduğu ilk günden itibaren annesinin arzu nesnesi olmadığını fark eden Kevin ise Eva’nın bakış alanındaki tüm nesne ve kişileri büyük bir dikkatle takip etmekte, arzu nesnesi olabileceğini düşündüklerini ise yıkarak yok etmektedir. Kevin kendisini arzulamayan annesinin arzu nesnelerini teker teker elinden alarak Eva’yı hem cezalandırmakta hem de onu oğluna bir kez olsun bakmaya zorlamaktadır. Kevin’ın hapiste geçirdiği iki yıl boyunca oğlula kuramadığı anne-çocuk bağı gözden geçiren Eva şeytan olarak nitelendirdiği oğlunun ‘bir bütün olma’ arzusunun farkına en sonunda varabilmiştir. Annesiyle kuramadığı ilk bağı kurmak adına karşısına çıkan her nesneyi yıkan Kevin ise hapisanede kendisinden daha güçlü ötekilerin şiddetine maruz kaldığında yasanın varlığını kabul edebilmiş, kendi korunma ihtiyacının belki de ilk kez farkına varmıştır.

Anahtar sözcükler: ilk öteki, kastrasyon, arzu nesnesi, fallus

Fallus ve Kastrasyon Kavramları Çerçevesinde Bir Anne-Oğul İlişkisi: “Kevin Hakkında Konuşmalıyız”

Lionel Shriver’in aynı adı taşıyan romanından sinemaya uyarlanan “Kevin Hakkında Konuşmalıyız” filmi, bir annenin oğlunun cinayetlerini geriye dönük bir bağlamda anlamlandırma sürecini aktarmaktadır. Kızı ve kocası oğlu tarafından öldürülen Eva suçluluk ve engellenmişlik duyguları içinde şu soruya cevap aramaktadır: “Kevin şeytani bir ruh ile mi dünyaya gelmiştir yoksa rahmine düştüğü andan itibaren oğlundan nefret eden Eva, Kevin’ı bir şeytana mı dönüştürmüştür?”

Eva Khatchadourian dünyanın çeşitli bölgelerini seyahat ederek gezi kitapları yazan, özgür ruhlu, tek bir yere bağlı kalmaktan hoşlanmayan, prestij sahibi bir kadındır. Geleneksel toplumsal yapının bir parçası olan evlilik ve annelik gibi roller Eva’yı heyecanlandırmamaktadır. Çünkü Eva bu rollerin gücünü ve özgürlüğünü kaybetmesine yol açacağını düşünmektedir. Buna rağmen, Franklin’e aşık olan Eva onunla evlenir ve hazır hissetmemesine karşın oğlu Kevin’a hamile kalır. Hamileliğin vücuduna getirdiği değişiklikler dahi Eva’yı huzursuz etmeye yetmektedir. Aynada, büyüyen karnını hoşnutsuzluk içinde seyreden Eva androjen görünümünü ve bağımsız ruhunu yavaş yavaş kaybetmekte; annelik ve hayat arkadaşlığı gibi istemediği rollere doğru sürüklenmektedir. Kevin’ın doğumu ile birlikte Eva’nın bağımlılığı ve çaresizliği daha somut bir şekle bürünmüştür. Kitabına uygun fakat yapmacık bir şekilde annelik rolüne bürünmeye çalışan Eva yeni doğmuş bebeğini sakinleştirememekte, onu emzirmeyi reddetmekte, kucağına aldığı anda kendi bedeni ile temas etmesine izin vermeyecek şekilde tutmayı tercih etmektedir. Kevin’ın ağlaması kendisi için o kadar tahammül edilemezdir ki Eva matkap sesinin diğer tüm seslere baskın çıktığı bir inşaatın yanına oğlunu götürerek huzur bulmaya çalışmaktadır.

Kevin erken dönem çocukluğu boyunca da annesine ‘bir anne olarak başarısızlığını’ sık sık hatırlatır nitelikte davranmaktadır. Konuşmayı oldukça geç öğrenen Kevin, annesine bir topu geri atmayı bile reddetmekte, altına kakasını yaparak annesini kızdırmaktan zevk almaktadır. Buna karşın babasının yanında oldukça uyumlu ve sakin bir tavır sergilemektedir. Kocasının Kevin’a olan öfkesine anlam verememekte, annelikteki başarısızlığı nedeniyle Eva’yı üstü kapalı şekillerde suçlamaktadır. Eva artık Kevin’a ne zaman baksın kaybettiği özgürlüğünü hatırlamakta ve oğlundan kaçıp gitme isteği ile dolmaktadır. Kevin ve Eva arasındaki bu sorunlu ilişki Kevin ergenliğe girdiğinde de devam etmiştir. Eva, bir gün oğlunu kendi afişinin yer aldığı bir reklam panosunun önünde gördüğünde oldukça sevinir ve oğlu ile hiç kuramadıkları bağı kurmak adına adım atmaya çalışır. Oğlunu yemeğe ve golf oynamaya götüren Eva’nın bu hareketlerine Kevin aynı pervasızlık ve alaycılıkla karşılık vermeye devam eder çünkü annesinin ‘kitaba uygun’ bu hareketlerinin samimiyetsiz olduğunu düşünmektedir. On altıncı yaş gününe üç gün kala Kevin babasının kendisine hediye ettiği ok ve yay seti ile okul arkadaşlarını, öğretmenlerini, kız kardeşini ve babasını öldürmüştür. Eşini, çocuklarını, işini ve itibarını kaybeden Eva yaşadığı çevre tarafından dışlanmakta ve hatta cezalandırılmaktadır. Oğlunun işlediği cinayetler, çocuklarını kaybeden veliler tarafından sık sık kendisine hatırlatılır. Oldukça fakir bir semtte yaşamaya başlayan Eva dışlanmışlık ve utanç duyguları içinde oğluyla arasında hiçbir zaman kurulamayan yakın bağı sorgulamaya başlar.

Anne ve Çocuk Arasındaki Pre-ödüpal Bağ ve İkinci Ötekinin Devreye Girişi

Anne karnında dış dünyanın tüm girici etkilerinden uzakta kalan bebek için doğum oldukça stresli bir yaşam olayıdır. Otistik fazda kendi kendine yeten bebek artık bir ötekine bağımlı şekilde yaşamak zorundadır (Mahler, Pine ve Bergman, 2000). Bu bağlamda, yeni doğan bebeğin sahip olduğu primer reflekslerin (örneğin; emme, yakalama, sıçrama) işlevleri rastlantısal değildir. Bebeğin sahip olduğu bu donanımlar ilk ötekine bağlanmasını kolaylaştırmaktadır. Yeni doğan bebek dış dünyadan yardım almadan yaşamını sürdüremeyecek durumda olmasına rağmen dikkatini yönelteceği ilk öteki konusunda seçicidir. Annenin memesi ve teninin kendine has kokusunda doğumun ve dış dünyanın stresinden izole olan bebek için ilk öteki istisnasız bir şekilde annedir (Derek, 2006; Freud, 1905 akt. Nasio, 2006; Guignard, 2012).

Lacan, anne ve bebek arasında doğumun hemen ardından gelişen füzyonel ilişkiyi ‘imgeselde olmak’ (‘being in the imagery’) şeklinde tanımlamıştır (Derek, 2006). Bu fazda çocuk kendisi ile dış dünya arasındaki ayırımı yapamamaktadır ve anneyi kendisinin bir uzantısı, ayrılamaz bir parçası olarak değerlendirmektedir. Anneye bütünleşen çocuk annenin kendisine bakışı üzerinden kendisi ile ilgili temsiller oluşturmaktadır. Bir diğer deyişle, annenin bebeğe yönelttiği bakışları bebeğin kim olduğunu anlamasına yardımcı olmaktadır (Derek, 2006; Lacan 1958 akt. Nasio, 2006).

Lacan anne ve yeni doğan arasındaki bu güçlü bağın kavramsallaştırılmasında fallus kavramının anlaşılmasının önemli olduğunu vurgulamaktadır. Lacan’a göre fallus direkt olarak erkek cinsel organı anlamına gelmemektedir. Bunun yerine, fallus, ‘penisin imgesel ve simgesel düzeylerdeki psişik tasarımıdır’ (Lacan, 1981 akt. Nasio, 2006). Özellikle anne ve bebek arasındaki ödip öncesi bağın niteliği imgesel fallus kavramı çerçevesinde konumlanmaktadır. Annesi ile kurduğu ahenkli ve bütünleştirici ilişkiden büyülenen bebek annenin arzu nesnesi olduğuna, yani kendisinin annenin imgesel fallusu olduğuna dair çocuksu inanca sahiptir. Anne de bebeğe eksiksiz bir erotik nesne olarak davranmakta ve bebeğe kendisini tamamladığı mesajını vermektedir (Lacan 1958 akt. Nasio, 2006; Lacan, 1981 akt. Nasio, 2006). Zaman içerisinde annenin kendisinden başka nesnelere ya da kişilere baktığını fark eden bebek hem annenin yüzündeki iğdiş edilmişlik hissini okur hem de anneyi tamamlayamadığı gerçeği ile yüzleşir (Fain, 1971 akt. Erdem, 2012). Çocuk kendisinin annenin fallusu olmadığını anlamasının yanı sıra annenin de tüm güçlü olmadığını ve imgesel fallusa sahip olmadığını kavrar. Anne kendisinde olmayan fallusu bir ikinci ötekinde, yani babada, aramaktadır. Bir diğer deyişle, anne de eksiktir ve bu eksikliği bir başkasında var olan fallus ile doldurmaya çalışmaktadır. Bu noktada çocuğun babanın cismani varlığı ile karşılaşmasına gerek yoktur çünkü çocuk annenin bakışından babanın, yani yasanın, niteliklerine ilişkin sembolik temsiller oluşturmaya başlamıştır. Babanın fallusa sahip olduğu sonucuna varan çocuk, annenin arzu nesnesi olmak için harcadığı enerjiyi baba ile özdeşim kurmak üzerine harcamaya başlar ki sembolik fallusa sahip olabilsin (Lacan 1958 akt. Nasio, 2006; Lacan, 1981 akt. Nasio, 2006). Peki, anne ve bebek arasında, öncesinde tam bir bütünleşme sonrasında ise yasanın devreye girmesi sonucu görece ayrışma ile seyreden bu süreç Eva ve Kevin arasında neden sekt-eye uğramıştır?

Kevin doğduğu andan itibaren annesi tarafından sert bir biçimde kucaklanmaktadır ve meme ile bütünleşmesine izin verilmemektedir. Öyle ki, Eva Kevin’ı susturmaya çalışırken onunla göz kontağı kurmaktan dahi kaçınmakta çoğunlukla gözlerini kapatarak ve dişlerini sıkarak bebeğini sallamaya çalışmaktadır. Annenin bakışının hiçbir zaman nesnesi olamayan Kevin, doğumunun ardından yaşadığı varoluşsal krizde annesinin rahatlatıcı varlığından yoksundur. Kevin, Eva için hiçbir zaman imgesel fallus olamamıştır ve Eva eksikliğini tamamlayamadığı mesajını oğluna çok net bir şekilde vermektedir. Kevin erken çocukluktan ergenliğe uzanan dönem

boyunca tüm enerjisini annesinin arzusunun odağında olabilecek kişi ve nesnelere tespit etmek üzerine harcamıştır. Annesini gizlice gözetlediği bir gün Eva'nın çeşitli haritalara ilgi, merak ve arzu ile baktığını gören Kevin öfkelenerek annesinin bu uğraşını 'aptallık' olarak nitelendirmiştir. Sözü edilen sahnede Kevin'ın haritalarla ilgilenmediği, bunun yerine annesinin bu objelerle kurduğu bağdan gözlerini alamadığı görülmektedir. Benzer bir şekilde, kız kardeşinin doğduğu gün hastaneye giden Kevin yeni doğmuş bebeğe bir saniyeden daha fazla odaklanamamıştır çünkü annesinin kız kardeşine olan bakışına haset içinde takılıp kalmıştır. Bu bakışta kendisine hiçbir zaman yöneltilmemiş bir samimiyet ve sıcaklık görmüştür. Peki, Kevin neden Eva'nın arzu nesnesi olamamıştır? Bir diğer deyişle, Kevin Eva'nın zihinselliğinde sembolik olarak neyi temsil etmektedir?

Kastrasyon Karmaşası

Lacan'a göre annenin imgesel bir fallusa sahip olduğuna dair inancı ile çocuğun annenin arzu nesnesi olduğuna dair inancı üzerine temellenen anne-çocuk bağının koparılması kastrasyon deneyiminini oluşturur. Kastrasyon çocuğun anneye bir bütün olamayacağını fark etmesi üzerine temellenen tek taraflı bir yaşantı değildir. Annenin de imgesel fallusa sahip olma fantezisinin baba tarafından kastre edilmesi söz konusudur (Nasio, 2006). Paralel şekilde Freud da kastrasyon deneyimi öncesinde anne ile kurulan ödipal bağın önemi ve gerekliliği üzerinde durmaktadır. Ancak Freud, kastrasyonu sadece çocuğun anneden ayrılması bağlamında yaşadığı bireysel psikik karmaşa çerçevesinde ele almaktadır (Lacan, 1956 akt. Nasio 2006; Nasio, 2006; Pontalis 1958 akt, Nasio, 2006).

Freud'a göre erkek çocuk ve kız çocuk kastrasyon yaşantısını farklı şekillerde yaşamaktadır. Annesinin, kendisinin aksine, bir penisi olmadığını fark eden erkek çocuk annenin penisinin yasa tarafından iğdiş edildiği gerçeğiyle yüzleşmektedir. Annenin kastre edildiğini anlamak erkek çocuğun yoğun bir kaygı deneyimlenmesine neden olur çünkü erkek çocuk kendi penisinin de kesilebileceği olasılığı ile karşılaşmıştır (Akvardar ve ark.ları, 2010; Feist ve Feist, 2008; Nasio, 2006). 'Penisine karşı duyduğu narsistik sevgi annesine karşı duyduğu cinsel arzudan' daha şiddetli olan çocuk ensestöz hislerinden vazgeçer ve babanın yasağını kabul eder (Nasio, 2006). Yani, erkek çocuk fiziksel olarak penisinin var oluşuna karşın kendisindeki eksikliğin farkına varmıştır ve kaygısı ile başa edebilmek için babası ile özdeşim kurmaya çalışmaktadır. Kız çocuk ise 'küçük cinsel organının' penise denk olmadığını anladığında kastre edilmiş olduğu gerçeğiyle keskin bir şekilde karşı karşıya kalır (Freud 1908, akt. Nasio, 2006). Penisi hali hazırda kaybetmiş olan kız çocuğu erkek çocuğun aksine kaybın olasılığına ilişkin herhangi bir kaygı yaşamaz. Buna karşın sahip olamadığı erkek cinsel organını arzulamaya başlar. Ayrıca, kız çocuk kendisini bu özellikten mahrum olarak dünyaya getiren annesine karşı yoğun düşmanlık hisleri beslemeye başlar. Kastre edildiğini düşünen kız çocuğu, eksikliğini üç farklı şekilde telafi etmeye çalışır. İlk olarak, kız çocuğu cinsellikten tamamen vazgeçerek penissizliğine karşı tam bir boyun eğme davranışı sergileyebilir. İkinci olarak, çocuk kendisindeki eksikliğin mutlak bir inkarı içine girebilir ve sembolik düzeyde er ya da geç en az bir erkeğinki kadar büyük ve gerçek bir penise sahip olacağına inanabilir. Bu durumda çocuk erkeksi olarak gördüğü özelliklerine sıkı sıkıya bağlanır ve bir erkek olma fantezisi kurabilir. Üçüncü durumda ise annenin tüm güçlü olmadığının farkına varan kız çocuğu, ona penisi bahsedebilecek babaya yönelik arzu duymaya başlar. Babanın zaman içinde sevgi nesnesi olması ile birlikte libido da vücutta yer değiştirir ve libidinal enerji klitoristen vajinaya kayar. Dolayısıyla, ergenlik ile birlikte penis arzusu penisi içine alma arzusuna doğru ilerler. Bu sürecin devamında ise kadının penisi içine alma arzusunun bir bebek sahibi olma arzusu ile yer değiştirmesi muhtemeldir (Akvardar ve ark.ları, 2010; Feist ve Feist, 2008; Nasio, 2006).

Androjen görünümü ve sosyo-kültürel normlar dahilinde maskülen olarak değerlendirilebilecek davranışları Eva'nın kastrasyon deneyimi ile Freud'un tanımladığı ikinci yol vasıtasıyla başa çıktığını akla getirmektedir. Eva'nın bedensel ve sözel ifadelerinde kadın anatomisi ve kendi yapmak istedikleri arasındaki çatışma sık sık kendini göstermektedir. Eva klasik ebeveyn sorumluluklarının vurgulandığı ve kadının ancak bir anne olarak nihai değer kazanabildiği bir toplumda sadık bir eş olmak ve oğlunu sevmek zorunda kalmak istememektedir. Bir diğer deyişle, Eva kadınlık ile ilişkilendirilen tüm fiziksel ve kültürel kalıpları reddetme arzusu içindedir. Eva'nın arzu nesnesinin odağı Franklin'i ya da bir çocuğa sahip olma fikrini içermemektedir. O, erkeklerin dünyasında bir erkek gibi savaşıyor ve olmaktan zevk almaktadır. Prestij ve gücü beraberinde getiren mesleği ve gezgin ruhu Eva için penisin ikameleri olmuştur ve sembolik düzeyde Eva'nın fallusu konumuna gelmişlerdir. Dolayısıyla, Franklin ile evliliği ve hamile kalışı sahip olmak için uzun süredir çabaladığı fallusun sonsuza kadar kaybı anlamına gelmektedir. Eva'nın Kevin'in doğumu sırasında hemşirelerin tüm telkinlerine karşın vajinal kaslarını kasarak oğlunun doğumuna engel olmaya çalıştığı görülmektedir. Çünkü oğlunun vajinasından çıkması demek, Eva için, inşa etmeye çalıştığı simgesel penis ya da sembolik fallusun vücudundan atılmasını, yani artık ona ait olmamasını temsil etmektedir.

Eva kendi eksikliğini somutlaşmış hali olan oğluna karşı engellenemez bir öfke hissederken, toplumun ondan beklediği annelik rolünün ağır sorumluluğunu da omuzlarında taşımaktadır. Çoğu zaman oğluna olan öfke ve nefretini gizlemeye çalışmakta, bu da isteksiz davranışlarının yapaylığını kolayca gözler önüne sermektedir. Örneğin Kevin annesinin haritalarını boya tabancası ile karaladığında Eva çılgına dönmesine karşın oğluna tokat atma içgüdüsünü engellemiş, bunun yerine boya tabancasını tekmeleyerek kırmıştır. Pek çok diğer sahnede, oğlunun toplum içindeki pervasız davranışlarından utanç duymasına karşın gözlerini kaçırarak ve ilgisiz konulardan konuşmaya çalışarak rahatsızlığını gizleme yolunu tercih etmiştir. Kevin, annesinin bakışlarındaki samimiyetsizliği tespit etmek konusunda çok yeteneklidir, çünkü bu bakış doğduğu günden beri Eva tarafından ona yöneltilen yegâne bakıştır. Kevin annesinin bu yapay sıcaklığı karşısında gün geçtikçe daha da çok öfkelenmekte ve annesine karşı daha acımasız ve pervasız davranmaktadır. Kevin'a göre 'annesinin ona karşı dürüst davrandığı ilk an' tuvalet eğitimi sırasında Kevin'ı duvara fırlatarak kolunu kırdığı yaşantıdır. Kevin kolunun acısına rağmen ağlamamış, annesiyle bu 'ilk gerçek' anı yaşamının tadına varmak istemiştir. Çünkü annesi ilk kez onu sevmek için kendisini zorlamamış, bir şeytan olarak gördüğü oğlunu yok etmek istemiştir. Kevin baştan beri annesinin bakışlarında kendi yansımalarını görebilerek kendisine dair temsilini oluşturmuş ve gerçekten de annesinin gördüğü şeytan haline gelmiştir.

Yasanın Yokluğu

Ödip öncesi dönemde anne ve bebek arasında kurulan füzyonel ve bütünsel ilişki ikinci diğeri tarafından bozulmak zorundadır. Babanın gölgesinin bu mükemmel ilişki üzerine düşmesi, yani fallusun babada olduğunun fark edilmesi, çocuk için toplumsal ve simgesel düzene geçişi temsil etmektedir. Başka bir ifadeyle, çocuk diğer ötekinin devreye girişi ile dürtü kontrolüne yardımcı olacak temsilleri oluşturmaya ve gerçeklik ilkesini tanımaya başlayacaktır. Bu çerçevede, babanın yasanın tanınması üst benlik gelişimi ile ilişkilendirilmektedir. Çocuğun üst benlik gelişimi için fiziksel bir baba figürü ile birebir ilişki içerisinde olması bir ön koşul değildir. Yeni doğan, annenin zihinsel temsilleri vasıtasıyla ikinci öteki hakkında fikir sahibi olmaya başlayacaktır (Erdem, 2012; Guignard, 2012).

Kevin babasının da, tıpkı kendisi gibi, annesinin arzu nesnesi olmadığını farkındadır. Bir diğer deyişle, Eva'nın bakışında bebekliğinden itibaren sembolik fallusa sahip bir baba temsili görememektedir. Franklin anneyi yatıştırılamayan, annenin başarısının gölgesinde yaşamak zorunda

olan ve pasif tutumlar sergileyen bir babadır. Kevin babası ile kurduğu ilişkide kastre edilme tehlikesini neredeyse hiç yaşamamıştır çünkü Eva'nın her ikisini de arzulamadığı ve kocasının sözünü dinlemeyecek kadar tüm güçlü olduğu oldukça açıktır. Ayrıca, Kevin babası ile ilgili temsillerini annesinin babasına ilişkin zihinselliği üzerinden inşa etmiştir. Yani, Kevin da babayı bir otorite figürü ve yasanın uygulayıcısı olarak görmemektedir ki bu da üst benlik gelişimini engelleyerek Kevin'ın tüm dürtüsel şiddetini ortaya koymasına neden olmaktadır.

Kevin ve Eva arasındaki ilişki her ne kadar bütünleştirici ve bağlayıcı bir niteliğe sahip olmasa da bu ilişkinin füzyonel ve dış dünyanın gerçekliğinden uzak bir bağlamda ilerlediği açıktır. Annenin arzu nesnesi olamayan Kevin, Eva'nın gözünde ışıltı yaratan ötekileri önce tespit etmeye sonra ise yok etmeye çalışmaktadır. Kevin annesinin prestij, güç ve bağımsızlığın peşinden koşan bir kadın olduğunun ve bu olguların temsillerinin kendisinden önce geldiğinin ayırdına erken yaşlarda varmıştır. Bu sebeple Kevin tüm hamlelerini annenin arzu nesnelerini yıkmak üzerine temellendirmektedir. Annenin imgesel fallusu olması için fırsat tanımadığı Kevin, Eva'nın kendisini bir bütün olarak hissetmesine izin vermemektedir. Babasını, kız kardeşini, öğretmenlerini ve arkadaşlarını öldüren Kevin'ın film boyunca değişik biçimlerde sahnelenen yıkıcı davranışları Eva'nın gücünü, prestijini, mesleki konumunu ve bağımsızlığını elinden alan hamleler olmuştur. Eva artık diğerleri tarafından aşağılanan, küfür edilen, bir ofiste sekreter olarak çalışmak zorunda kalan, ve erkeklerin ona 'fahişe' diye hitap ettiği bir kadına dönüşmüştür. Kendi eksikliği- ni tamamladığını sandığı tüm objeleri kaybettiğinde Eva'nın gerçek anlamda oğluna bakmaktan başka bir çaresi kalmamıştır. Kevin annesinin arzu odağındaki tüm nesnelere aralarındaki düzlem- den çıkararak Eva'nın bakış açısına girebilmeyi sonunda başarmıştır. Nitekim işlediği cinayetlerin ardından okul kapısından gülerken çıkan Kevin, Eva'nın ilk kez gerçek anlamda ona baktığını fark etmiş, polis arabasına bindirildiğinde dahi annesinin bakışını yüzündeki tatmin olmuşluk ifadesi ile izlemeye devam etmiştir. Kevin'ın hapiste olduğu iki yıl boyunca oğlundan başka hiçbir şey düşünemeyen Eva, rahmine düştüğü ilk andan itibaren oğluna karşı hissettiği kararsız duyguların Kevin'ı görmek istediği şeytan haline getirişinin farkına varmıştır. Bu süre boyunca oğlunu her hafta cezaevinde ziyaret eden, düzenli olarak boş yatağını düzelter ve çamaşırlarını ütöleyen Eva bu kez yapay bir ebeveynlik oyununun içinde yer almamış, oğluna karşı dürüst hislerini aktara- bilmiştir.

Peki filmin son sahnesinde Kevin'ın annesine sarılarak ağlaması ve yaptığı eylemlere yönelik hissettiği pişmanlığı dile getirmesi nasıl bir sürecin göstergesidir? Ödipal dönemde babanın yasını tanımayan ve hapse girene kadar tamamen dürtülerinin kontrolünde hareket eden Kevin'ın hapishane ortamının kendi kaotik yapısı içerisinde kastrasyon anksiyetesini gerçek anlamda yaşadığı oldukça açıktır. Kevin kendisinden daha güçlülerin yasalarının işlediği bu ortamda belki de ilk kez annesi ve kendisi arasındaki ilişkinin dışına çıkarak gerçekliğe temas etme fırsatı bulmuştur. Özetle, fallusun ne annede ne de kendinde olduğunu anlayan Kevin eksikliğinin farkına varmış ve sembolik fallusu temsil eden hapishane yasalarını kabul etmek durumunda kalmıştır. Bu süreç sonunda üst benlik gelişimini deneyimlemeye başlayan Kevin annesinin gözünde yakalamaya başladığı yakınlık ifadesi ile birlikte kendi eylemlerine yönelik suçluluk duymaya başlamış ve bu psikolojik stresten kurtulmak için de annesine sığınmaya ihtiyaç duymuştur.

Sonuç

Kevin Hakkında Konuşmalıyız filmi ilk öteki ve çocuk arasında annenin rahminde başlayıp dış dünyada devam eden ilişkinin, çocuğun kişilik örgütlenmesi üzerindeki kaçınılmaz etkisini gözler önüne sermek açısından çarpıcı bir örnektir. Film, sadece Kevin'ın intra-psişik dünyasını değil Eva'nın ödipal yaşantılarının annelik rolü üzerindeki etkilerini vurgulayarak

anne-çocuk ilişkisinin karşılıklılığını etkileşimsel bir çerçevede ele almaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında görülmektedir ki bebek ve ilk öteki arasında hayatın ilk evrelerinde oluşması beklenen mutlak birlik hali sonraki dönemdeki ayrışmanın sağlıklı ve işlevsel bir kanalda ilerlemesi için önemli bir yaşantıdır.

Kaynaklar

- Akvardar, Y., Çalpak, E., Etaner, U., Hürol, C., Sunat, H., Tükel, R., Üçok, A., & Yücel, B. (2010). *Psikanalitik Kurama Giriş*. Ankara: Bağlam Araştırma Dizisi.
- Erdem, N. (2012). Freud'un Kuramında Baba İşlevi. In Ertüzün, M.I. (Ed), *Baba İşlevi* (pp. 15-22). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Feist, J., & Feist, G. (2008). *Theories of Personality*. McGraw-Hill: California.
- Hook, D. (2006). Lacan, The Meaning of the Phallus and The 'Sexed' Subject [online]. London: LSE Research Online. Available at: <http://eprints.lse.ac.uk/960> Available in LSE Research Online: Temmuz 2007.
- Nasio, J.D. (2006). *Psikanalizin Yedi Temel Kavramı*. Ankara: İmge Kitabı.
- Guinard, F. (2012). "Baba, Kimsin Sen?" Baba İşlevi ve Ötekinin Keşfi. In Ertüzün, M.I. (Ed), *Baba İşlevi* (pp. 15-22). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Mahler, M.S., Pine, F., & Bergman, A. (2000). *The Psychological Birth of Human Infant*. New York.

Summary

A Mother-Son Relationship in the Context of Phallus and Castration Complex: “We Need to Talk About Kevin”

“We Need to Talk About Kevin”, which was adapted from Lionel Shriver’s original novel, is a movie depicting a troubled mother-son relationship. The mother, Eva, tried consistently to reach the imaginary phallus through displaying masculinity associated features in order to fulfill her perceived lack. She had an androgynous appearance, behaved competitively in so-called men’s world, and had a prestigious job and a respectable career position. When Eva has to face with the roles of motherhood and marriage, she became profoundly frustrated. She has lost her freedom and independence after becoming a mother. In fact, her son, Kevin, seems to symbolize the loss of phallus for her as a result of which she did not see Kevin as an object of desire. Kevin, realizing his mother’s disappointment by his own birth, started to follow her mother’s possible object of desires beginning from his early childhood. Kevin was aware of the fact that his father, Franklin, was also not the symbolic phallus for Eva because Eva seemed not to obey his authority. Due to Franklin’s passive personality and Eva’s disregarding of her husband, the second other (the father) did not interfere with this destructive mother-son relationship. Consequently, Kevin’s superego remained underdeveloped and he behaved completely under the control of his violent urges in order to obtain his mother’s attention.

Kevin realized that prestige, power, freedom and his sister were the objects getting his mother’s attention and love. He spent all of his energy to destroy every possible desire object of Eva. He killed Franklin, his sister, his peers and school teachers only leaving Eva alive. After her son’s murders, Eva had lost everything signifying phallus and had too much time to analyze her relationship with Kevin. After a two year period, she recognized that her son was not a pure evil, but rather just a child craving desperately for his mother’s love. She also realized that it was Eva who contributed to the emergence of evilness in Kevin. Kevin, in the meantime, experienced castration anxiety in jail since he encountered with others who are stronger than him, in other words, who had the symbolic phallus. By the interference of second others, Kevin finally started to experience anxiety and choose to identify with the ones who had symbolic phallus, other than his mother.